

NIELS BORK (H)
CARSTEN FENTZ (H)
MAJKEN JOHANSEN (L)
JYTTE LINDGÅRD (H)
PAUL NEALE (H)
ELSE PRÆSTEGAARD (H)
MICHAEL STEFFENSEN (H)

Retsudvalget
L 133 - Bilag 40
Offentligt

ADVOKATERNE
NIELS HEMMINGSENS GADE 10
POSTBOKS 15
DK-1001 KØBENHAVN K
TELEFAX 33 93 03 10 / 70 20 05 71
TELEFON 33 93 03 30 / 70 20 05 70

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

3. april 2007
Ref.: 1000-007 MJ/MH

Vedr.: Konfliktfyldte samværssager –anmodning om foretræde

Det fremgår af Folketingets hjemmeside, at Retsudvalget har stillet spørgsmål i relation til Egmont Fondens projekt. Undertegnede advokater har deltaget i en arbejdsgruppe, nedsat af Egmont Fonden til at identificere og konkretisere de problemstillinger, der bevirker at samværssager bliver højkonfliktfyldte og til stor skade for barnet.

Arbejdet mundede ud i rapporten "Når gode råd er dyre.." 2006. Rapporten er tidligere uddelt til Retsudvalget. Side 7 og 8 vedlægges, hvoraf arbejdsgruppens sammensætning fremgår.

Om forældrene, der er beskrevet i Egmont Fondens projektet fremgå, at det kun i ganske få tilfælde vil kunne lade sig gøre at få dem til at mødes, end ikke ved mediation. Hjælp til at indgå juridisk bindende aftaler er derfor af stor betydning. Det er ligeledes af stor betydning, at advokater har tavshedspligt, og at forældrene er klar over dette.

Der er en række punkter, hvor det efter vor mening er vigtigt at notere, hvorfor advokatbistand har været nødvendig for at få på alle måder holdbare løsninger.

Det er en forudsætning at de pågældende advokater er uddannede mediatorer for at sikre at parterne føler sig som del af egne indgåede aftaler.

Da det i relation til denne rapport og til forslag om fri proces i familieretlige sager er af betydning at belyse advokaternes betydning for at søge at løse parternes konflikter, anmoder advokaterne i arbejdsgruppen om foretræde for Retsudvalget.

Venlig hilsen

Majken Johansen

Jytte Lindgård

2.3 Pilotprojektet

I perioden fra november 2003 til august 2004 gennemførte Egmont Fonden et pilotprojekt om samvær. Pilotprojektet blev ledet af en arbejdsgruppe bestående af kontorchef ved Københavns Statsamt Helle Haxgart, kontorchef ved Københavns Overpræsidium Jonna Waage, advokaterne Jytte Lindgård, Pia Deluran og Majken Johansen samt nu forhenværende direktør Bente Groth og nu forhenværende souschef Gitte Spies fra Egmont Fonden.

Formålet med pilotprojektet var dobbelt. For det første skulle det sandsynliggøre, at konfliktniveauet i meget konfliktfyldte samværssager kan dæmpes ved at tilbyde den ene eller begge parter advokatbistand. For det andet skulle pilotprojektet give arbejdsgruppen et fælles og konkret erfaringsgrundlag til at sammensætte et endeligt projekt om advokatbistand i komplicerede samværssager.

Pilotprojektets ca. 25 sager blev udvalgt ved, at Statsamtet, Overpræsidiets eller en af de tre medvirkende advokater forelagde en samværssag for arbejdsgruppen, der efter deres skøn var præget af en høj grad af konflikt. Hvis arbejdsgruppen vurderede, at sagen enten var eller kunne udvikle sig på en måde, hvor der var risiko for, at et barn ville lide overlast, blev sagen inddraget i projektet. Det eneste formelle krav til visiteringen af sager var, at de forældre, der skulle modtage støtte til advokatbistand, opfyldte de økonomiske betingelser for fri proces + 20.000 kr.⁵

Da erfaringerne fra pilotprojektet var overvejende positive, besluttede Egmont Fonden at føre pilotprojektet videre i et egentligt projekt, som skulle være mere omfattende og underkastes en ekstern evaluering.

I alt nåede 17 sager at blive afsluttet inden for pilotprojektets tidsramme; de resterende sager er videreført i det endelige projekt om samvær.

2.4 Det endelige projekt

Det endelige projekt om advokatbistand i højkonfliktfyldte samværssager er forløbet fra primo januar til ultimo december 2005 og er finansieret af Egmont Fonden. I store træk er projektet en videreførelse af det forudgående pilotprojekt.

Den arbejdsgruppe, der har stået for ledelsen af projektet, blev i forhold til pilotprojektet udvidet med tre advokater. Således bestod arbejdsgruppen ved projektets begyndelse af Helle Haxgart, Jonna Waage, advokaterne Jytte Lindgård, Pia Deleuran, Majken Johansen, Lone Brandenborg, Trygve Nielsen og Jacob Steen Andersen samt Bente Groth og Gitte Spies fra Egmont Fonden. Da hverken Trygve Nielsen eller Jacob Steen Andersen har haft sager i projektet, har de i løbet af projektåret indtaget en mere passiv rolle. Bente Groth og Gitte Spies

⁵ For at opfylde betingelserne for fri proces i 2005 må ens husstandsindkomst ikke være større end 236.000 kr., hvis man er enlig, eller 300.000 kr., hvis man er gift eller samlevende. Dertil lægges 41.000 kr. for hvert hjemmeboende barn under 18 år. I dette projekt hæves beløbsgrænsen med 20.000 kr.

er i løbet af 2005 udtrådt af arbejdsgruppen. I stedet repræsenteres Egmont Fonden af direktør Margrethe Ahlefeldt-Laurvig-Bille.

Kriterierne og metoden for udvælgelsen af sager er i det endelige projekt identisk med dem, der er anvendt i pilotprojektet. Dog er det endelige projekt begrænset til kun at omfatte sager fra Københavns Statsamt og Københavns Overpræsidium. Advokatbistanden til de forældre, der er omfattet af projektet, er udelukkende ydet af advokaterne fra arbejdsgruppen. De er alle uddannede mediatorer og har specialiseret sig i familieret.⁶

Fra december 2005 har projektet haft en følgegruppe tilknyttet. Sigtet er, at følgegruppen skal diskutere projektets videre perspektiver og eventuelle implementering. Foruden medlemmerne af arbejdsgruppen består følgegruppen af: landsdommer Peter Deleuran (Vestre Landsret og medlem af Retsplejerådet), fuldmægtig Karin Dahlgård (Familiestyrelsen), advokat Bente Lund Poulsen (Advokatrådet), seniorforsker Nell Rasmussen (Videns- og Fomidlingscenter for Socialt Udsatte), psykolog Bibi Wegler (børnesagkyndig i Frederiksborg Statsamt), Souschef Bente Boserup (Børns Vilkår), forkvinde Karen Hallberg (Dansk Kvindesamfund) og Lars Hansen (Foreningen Far).

2.5 Evalueringens metode og datagrundlag

Formålet med evalueringen er at beskrive de problemstillinger, forældre i højkonfliktsager står over for, samt betydningen af den advokatbistand, som forældrene har fået gennem projektet. Det er således projektets resultater, der evalueres; hverken projektets rammer eller sagsbehandlingen i statsamtet.

Den anvendte metode i evalueringen er primært kvalitativ. Det vil sige, at den sigter mod at belyse aspekter, problemstillinger og perspektiver ved projektet gennem længerevarende, personlige interviews med involverede aktører. Både støttede forældre, advokater og sagsbehandlere interviewes i forbindelse med evalueringen, mens hverken børn eller modparter til de støttede forældre høres direkte.

Fordelen ved kvalitativ metode er, at de interviewede har langt større mulighed for at udtrykke og nuancere deres personlige opfattelse af det pågældende emne end ved at udfylde et spørgeskema med på forhånd fastlagte svarmuligheder. Interviewene er optaget på bånd og senere transskriberet, så de centrale problemstillinger kan belyses gennem anvendelsen af citater. De udvalgte citater tjener udelukkende til illustration. De kan ikke tillægges hverken bevisets tyngde eller tallenes repræsentativitet, og de bør altid læses i lyset af den citeredes position og situation.⁷ For at anonymisere de interviewede personer fremstår de kun som for eksempel *sagsbehandler* eller *far* og *samværsforælder*.

6 Mediation er det samme som konfliktmægling. Det er en metode til løsning af konflikter, der sigter mod, at konfliktenes parter med hjælp fra en uvildig mediator eller mægler selv finder frem til løsningen af deres konflikt. Man kan læse mere om mægling og mediation i Vindeløv (2004) eller Boserup & Humle (2001).

7 For at citaterne kan forstås og give mening isoleret fra det øvrige interview, er nogle af dem blevet lettere bearbejdet. For eksempel er pauseord ('øh' etc.) udeladt. Visse passager er slettet af enten pladshensyn eller for at få pointerne til at stå klarere frem. Det har for nogle citater betydet, at det har været nødvendigt at ændre på ordstillingen for at få citatet til at 'flyde'.